

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

816

Vragen van het lid **Grashoff** (GroenLinks) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht «Universiteiten gebruiken keuzecheck om student af te wijzen»* (ingezonden 5 november 2015).

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 8 december 2015).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Universiteiten gebruiken studiekeuzecheck om student af te wijzen»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de zorg dat het niet alleen onwettelijk, maar ook onwenselijk is dat universiteiten de studiekeuzecheck als sluipteg gebruiken om studenten te selecteren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Laat ik vooropstellen dat de studiekeuzecheck een instrument is om een betere match tussen de student en de opleiding te bereiken. De studiekeuzecheck is nadrukkelijk geen instrument voor selectie. Hogescholen en universiteiten mogen studenten die zich uiterlijk op 1 mei hebben aangemeld, niet weigeren vanwege de resultaten van de studiekeuzecheck.

Op basis van de studiekeuzecheck geeft de hogeschool of universiteit feedback aan de deelnemer. Hieraan kan de hogeschool of universiteit een positief of negatief advies koppelen, maar dat advies is voor een student die zich tijdig heeft aangemeld, niet bindend. Ik heb geen enkel signaal ontvangen van weigering van studenten na de studiekeuzecheck.

Het artikel van de NOS verwijst naar de website van de Keuzegids. Uit navraag blijkt dat er geen specifiek onderzoek is gedaan naar matching maar dat de bewering is gebaseerd op incidentele meldingen. Beide meldingen zijn op mijn verzoek doorgestuurd. Een van deze signalen was al lang opgelost (student had niet begrepen dat hij toelatingsrecht had ondanks negatief

¹ <http://nos.nl/artikel/2066571-universiteiten-gebruiken-keuzecheck-om-student-af-te-wijzen.htm>

advies; hij studeert inmiddels al aan de opleiding van zijn keuze). Het andere signaal heb ik doorgestuurd naar de inspectie met het verzoek hiernaar te kijken.

Verder heb ik geen signalen ontvangen van misbruik van de studiekeuzecheck. De VH en VSNU herkennen de signalen uit het nieuwsbericht niet. De ISO heeft, afgezien van het signaal dat ik al naar de inspectie heb doorgestuurd, net als de LSVb geen nieuwe concrete signalen genoemd van niet correcte informatie op de website of in Studiekeuze123. Wel zien zij niet correcte communicatie als mogelijk risico bij de studiekeuzecheck. De LSVb is van plan daar volgend jaar onderzoek naar te doen.

Overigens ben ik van mening dat de hogescholen en universiteiten zeer voortvarend te werk zijn gegaan met de studiekeuzecheck. In de komende jaren gaat het erom te leren van deze eerste ervaringen. Ik ga ervan uit dat zij zich daarbij houden aan correcte voorlichting aan de studiekeuzers.

Uit onderzoek komt het beeld naar voren dat de studiekeuzecheck over het algemeen een positieve bijdrage levert aan de keuze van de studiekeuzer². Op grond van bovenstaande zie ik geen reden tot zorg. Niettemin zal ik de ontwikkelingen en de signalen die zich voordoen bij de studiekeuzecheck goed blijven volgen.

Vraag 3

Heeft u ook andere signalen ontvangen van universiteiten die op oneigenlijke wijze studenten proberen te weren? Zo ja, welke?

Antwoord 3

Nee, zie mijn antwoord op vraag 2.

Vraag 4

Hoe gaat u ervoor zorgen dat studenten op deze manier niet ontmoedigd kunnen worden door universiteiten om de studie van hun keuze, ondanks een negatief studiekeuzeadvies, te gaan volgen?

Antwoord 4

Elk najaar stuur ik een brief naar de aanstaande studenten waarin ik hen onder andere erop wijs dat het studiekeuzeadvies niet bindend is voor tijdig aangemelde studenten. Die brief plaats ik ook op de website van de rijksoverheid³, ik schenk er aandacht aan in de Nieuwsbrief VO en ik stuur de brief digitaal naar de andere relevante partijen (LAKS, JOB, ISO, LSVb, decanenverenigingen, VSNU, Vereniging hogescholen, VO-raad, MBO-raad).

Vraag 5

Bent u voornemens om universiteiten die door middel van de studiekeuzecheck studenten proberen te ontmoedigen hun voorkeursstudie te volgen hierop aan te spreken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Universiteiten mogen studenten niet weigeren die zich tijdig (uiterlijk op 1 mei) hebben aangemeld en hebben meegedaan aan de studiekeuzecheck. Ze mogen hen wel een advies geven. Het kan voorkomen dat dat advies negatief is voor die opleiding. Dat past in de redenering van het instrument studiekeuzecheck om tot een betere matching te komen. Overigens kunnen studenten een mogelijk negatief advies als ontmoediging interpreteren, maar komt het ook voor dat zij daar juist extra door gemotiveerd worden om de studie van meet af aan serieus te nemen.

Als instellingen zich daarbij niet aan de wet houden, dan zullen zij daarop worden aangesproken.

² Startmonitor en Monitor beleidsmaatregelen 2014, ResearchNed

³ <https://www.rijksoverheid.nl/regering/inhoud/bewindspersonen/jet-bussemaker/documenten/brieven/2015/11/05/brief-van-de-minister-informatie-over-studeren-in-het-hoger-onderwijs>

Vraag 6

Is deze handelwijze van universiteiten mede het gevolg van rijksbeleid waarbij universiteiten door middel van financiële prikkels gestimuleerd worden om studenten sneller te laten studeren, waardoor zij geneigd zijn om zoveel mogelijk studenten te selecteren die nominaal af zullen studeren?

Antwoord 6

In mijn antwoord op vraag 2 heb ik al aangegeven dat ik maar een enkel signaal heb ontvangen van mogelijk misbruik van de studiekeuzecheck om te selecteren. Het algemene beeld is dat de studiekeuzecheck een positieve bijdrage levert aan de keuze van de student. In de monitor beleidsmaatregelen 2015, die ik volgend jaar zal uitbrengen, zal ik nader ingaan op de mogelijke effecten van de studiekeuzecheck.